

ଶବ୍ଦକୋଷ

ବିପୁଳତା: ବହୁତ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଜିନିଷ ।

ପ୍ରଶଂସା: ପ୍ରଶଂସାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବା ଯୋଗ୍ୟତାର ସ୍ୱୀକୃତି ।

ଅନୁକୂଳନ: ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପରିବେଶରେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସମୟ କ୍ରମେ କିପରି ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଜିନିଷ ସାମାନ୍ୟ ବଦଳିଯାଏ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନ: ଏକ ଜୀବନ ଯାହା ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଆବଶ୍ୟକ: କୌଣସି ଜିନିଷ ଦେବା କିମ୍ବା ବାଣ୍ଟିବା ।

ଉଚ୍ଚତା: ସମୁଦ୍ର ପତନଠାରୁ କୌଣସି ବସ୍ତୁର ଉଚ୍ଚତା ।

ପ୍ରାଚୀନ: ବହୁ ଦିନ ପୂର୍ବର ।

ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱବିତ୍: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ସ୍ଥାନ ଖନନ ଏବଂ ଭୌତିକ ଅବଶେଷର ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବ ଇତିହାସ ଏବଂ ପ୍ରାକ୍ ଇତିହାସ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ: ଯିଏ ଉଚ୍ଚ ଚେତନା ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ କଠୋର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭ୍ୟାସରେ ନିୟୋଜିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ମହାକାଶଚାରୀ: ମହାକାଶ ଯାନରେ ମହାକାଶକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ସଂଯୋଗ: ସାଧାରଣତଃ ଭାବନା ବା ଅଭ୍ୟାସ ମାଧ୍ୟମରେ କାହା ସହିତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷ ସହିତ ବନ୍ଧନ ରଖିବାର ଅବସ୍ଥା ।

ଶୁଭ: ଅନୁକୂଳ କିମ୍ବା ଭାଗ୍ୟ ଆଣିବା; ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, 'ଏକ ଶୁଭ ଆରମ୍ଭ' ।

ହିମଞ୍ଜଳନ: ବରଫ ପାହାଡ଼ର ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ହଠାତ୍ ବରଫ କିମ୍ବା ପଥର ଖସିପଡ଼ିବା, ଅନେକ ସମୟରେ ବରଫ ତରଳିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଘଟିଥାଏ ।

ଉପସାଗର : ସମୁଦ୍ରର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଂଶ

ଯେଉଁଠାରେ ଭୂମି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଦିଗକୁ ଗତି କରେ ।

ଭ୍ରମାତ୍ମକ : ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ବା ବିଭ୍ରାନ୍ତିଜନକ ।

ବିଚୁମ୍ବନ : ଏକ କଳା, ଚିକିତ୍ସା ପଦାର୍ଥ ଯେପରିକି ଟାର୍ କିମ୍ବା ଆସ୍ମାଲ୍ ।

ବନ୍ଧ: ସଂଯୋଗ

ବୁଲଡୋଜର୍ : ସାମ୍ନାରେ ଏକ ବଡ଼ ବ୍ଲୋକ୍ ଥିବା ଭାରୀ ଯାନ ମାଟି କିମ୍ବା ପଥର ପରିବହନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଇଥାଏ ।

ମୁଖ୍ୟ ଦିଗ : ଚାରିଟି ମୁଖ୍ୟ ଦିଗ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ - ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ, ପୂର୍ବ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ।

ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ: ଏକ ବସ୍ତୁକୁ ଶୈଳୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କାଟିବା (ଏକ କଠିନ ପଦାର୍ଥ) ।

ଗୀତ : ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଜୋରରେ ଗୀତ ଗାଇବା; ତାଳବଦ୍ଧ ଏବଂ ବାରମ୍ବାର ।

ଗଳା ରୁଦ୍ଧ: ଗଳା ସଂକୃତିତ କିମ୍ବା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କିମ୍ବା ବାୟୁର ଅଭାବ ହେତୁ ନିଶ୍ୱାସ ନେବାରେ ପ୍ରବଳ ଅସୁବିଧା ହୁଏ ।

ନିତ୍ୟ କର୍ମ: ଏକ ନିତିଦିନିଆ କାମ, ବିଶେଷ କରି ଘର କାମ ।

ଝଙ୍କାର : ଏକ ତୀବ୍ର ଶବ୍ଦ ।

ବାଦଳ ଫଟା ବର୍ଷା : ହଠାତ୍ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେବା ।

ସହଯୋଗ : କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ମିଳିତ ଭାବେ କାମ କରନ୍ତୁ ।

ଧସିବା : ହଠାତ୍ ତଳକୁ ଖସିପଡ଼ିବା କିମ୍ବା ରାସ୍ତା ଦେବା; ଏଭଳି ପତନ ।

ସ୍ମରଣୋତ୍ସବ : ଏକ ସମାରୋହ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ସମୟରେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଜିନିଷର ସ୍ମୃତିକୁ ମନେପକାଇବା ପାଇଁ ।

ସମାନତା : ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ଚରିତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗର୍ଭଧାରଣ କରିବା: କୌଣସି ଜିନିଷର ମାନସିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ।

ଜବତ: ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କରିଥାନ୍ତି ।

ସଙ୍ଗମ: ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ନଦୀର ମିଳନ ବିନ୍ଦୁ ।

ଚେତନା: ସଚେତନ ହେବାର ଗୁଣ ବା ଅବସ୍ଥା, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା କୌଣସି ଜିନିଷର ଉଦାହରଣ ।

ସଂରକ୍ଷଣ: ସମ୍ବଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ।

ନକ୍ଷତ୍ର: ଆକାଶରେ ଏକ ପରିଚୟଯୋଗ୍ୟ ଢାଞ୍ଚା ଗଠନ କରୁଥିବା ତାରାମାନଙ୍କର ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ।

ସମିଧାନ: ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଯାହା ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମୌଳିକ ନୀତି ଏବଂ ନିୟମକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ।

ପରାମର୍ଶ: ସୂଚନା କିମ୍ବା ପରାମର୍ଶ ନେବା ।

ଉପଭୋଗ: କିଛି ଖାଇବା କିମ୍ବା ପିଇବା; ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା କରିବା ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ: କୌଣସି ଘଟଣା, ବିବୃତି କିମ୍ବା ଧାରଣାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବା ସେତି, ଯାହା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବୁଝାଯାଇପାରିବ ।

ସମ୍ମିଳନୀ: ଏକ ଉପାୟ ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣତଃ କିଛି କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।

ପାରମ୍ପରିକ: ଏକ ପରମ୍ପରା ଉପରେ ଆଧାରିତ କିମ୍ବା ଅନୁଯାୟୀ ।

ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ: ଜୁରି କିମ୍ବା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ ।

ସମବାୟ: ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉପାୟରେ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି ।

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ: ସଂସାର ବା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଏବଂ ସୌହାର୍ଦ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ।

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ: ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଚାଷ କରନ୍ତୁ: ଫସଲ କିମ୍ବା ବଗିଚା ପାଇଁ ଜମି କିମ୍ବା କୌଣସି ଜାଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।

ଦୁସ୍ତ: ଏପରି ଏକ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ କ୍ଷୀର ସଂଗ୍ରହ କରି ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।

ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ: ସ୍ଥାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ।

ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ: କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ସମର୍ପିତ ।

ଅସ୍ୱୀକାର: ଖୋଲାଖୋଲି ବିରୋଧ କରିବା କିମ୍ବା ମାନିବାକୁ ମନା କରିବା ।

ଦେବତା: ଦେବତା ବା ଦେବୀ ।

ଜାଣିଶୁଣି: ସଚେତନତା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି ।

ଆନନ୍ଦଦାୟକ: ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ।

ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି: ଶବ୍ଦ ବା ଚିତ୍ର, ଅଙ୍କନ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ବା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ।

ଅବତରଣ: ତଳକୁ ଗତି କରୁଛି କିମ୍ବା ତଳକୁ ଖସିଯାଉଛି ।

ଭାଗ୍ୟ: ଏପରି ଘଟଣା ଯାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଘଟିବ କିମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତର ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଏକ ଶକ୍ତି ।

ବିଚ୍ଛିନ୍ନ: ସ୍ୱାଭାବିକ ଉପାୟରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ।

ଖନନ କରାଯିବା: ମାଟିକୁ ଖୋଳି ମାଟିରୁ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ।

ବିବାଦ: ମତଭେଦ କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତିତର୍କ ।

ଦୁଃଖ: ଅତ୍ୟଧିକ ଚିନ୍ତା, ଦୁଃଖ କିମ୍ବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

ଭିନ୍ନ: ଅନେକ ବିବିଧତା ଦେଖାଉଛନ୍ତି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ର: ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବ୍ୟାପକ ଗୋଷ୍ଠୀ ।

ଦୂର କରନ୍ତୁ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହଟାଇବା କିମ୍ବା ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ।

ଅଭିଜାତ ବର୍ଗ: ସମାଜର ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର, ଯେପରିକି ଶାସକ, ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରଶାସକ ଏବଂ ପ୍ରାୟତଃ ପୁରୋହିତ ।

ସଶକ୍ତ: କାହାକୁ କିମ୍ବା ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କିଛି କରିବାର ଅଧିକାର ବା କ୍ଷମତା ଦେବା ।

ସଶକ୍ତୀକରଣ: କାହାକୁ କିମ୍ବା ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଶକ୍ତୀକରଣ ।

ସାମ୍ବାସାୟି: ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ କାହା ସହିତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜିନିଷ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ହେବା ।

ବିପଦ: କାହାକୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ବିପଦରେ ପକାଇବା କିମ୍ବା ବିପଦରେ ପଡ଼ିବା ।

ଲାଗୁ କରିବା: ଆବଶ୍ୟକତା ବା ବଳ ଦ୍ଵାରା (କିଛି) ଘଟିବା ।

ଖୋଲିବା: ପଥର କିମ୍ବା ଧାତୁ ପରି କିଛି କଠିନ ପୃଷ୍ଠରେ ଏକ ଲେଖା କିମ୍ବା ଡିଜାଇନ୍ କାଟିବା କିମ୍ବା ତିଆରି କରିବା ।

ବଢ଼ାଢ଼ୁ: କୌଣସି ଜିନିଷର ଗୁଣବତ୍ତା, ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ପରିମାଣରେ ଅଧିକ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ।

ସମୃଦ୍ଧ: ଗୁଣବତ୍ତା କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା: କୌଣସି ବିଶେଷ ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ପାଠ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନଜନକ ଜିନିଷକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବା ।

ମହାକାବ୍ୟ: ଏକ ଲମ୍ବା କବିତା ସାଧାରଣତଃ ନାୟକ ଏବଂ ଅତୀତର ଅନ୍ୟ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵଙ୍କ ଦୁଃସାହସିକ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ।

ବିଷୁବ ରେଖା: ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଥିବା ଏକ କାଳ୍ପନିକ ରେଖା ଯାହା ୦° ଅକ୍ଷାଂଶରେ ଗତି କରେ, ପୃଥିବୀକୁ ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧରେ ବିଭକ୍ତ କରେ ।

ଯୁଗ: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ।

କ୍ଷୟ: ସାଧାରଣତଃ ସମୁଦ୍ର, ପବନ କିମ୍ବା ବର୍ଷା ର କ୍ରିୟା ଯୋଗୁଁ ମାଟି, ପଥର କିମ୍ବା ଜମି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ।

ବିସ୍ଫୋଟ: ହଠାତ୍ କୌଣସି ଜିନିଷର ପ୍ରକୋପ, ସାଧାରଣତଃ କିଛି ଅବାଞ୍ଛିତ କିମ୍ବା କୋଳାହଳ ।

ମୁହାଣ: ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏକ ନଦୀ ସମୁଦ୍ରକୁ ମିଳେ ।

ବିକାଶ: ପୃଥିବୀର ଇତିହାସରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜୀବଜନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ରୂପରୁ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ଖନନ: ଖୋଲିବା ପାଇଁ ।

ଖନନକାରୀ: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଏକ ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ଵିକ ସ୍ଥାନ ଖନନ କରନ୍ତି; ଏକ ବଡ଼ ମେସିନ ଯେଉଁଥିରେ ପୃଥିବୀକୁ ଖୋଳିଥାନ୍ତି ।

ଭ୍ରମଣ: ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଯାତ୍ରା କିମ୍ବା ଯାତ୍ରା, ବିଶେଷକରି ଏକ ବିଶ୍ରାମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ଉଦାହରଣ: ଏକ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା, କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ ହେବା ।

ପରିଶ୍ରମ: ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ମାନସିକ ପ୍ରୟାସ କରିବା ।

ପ୍ରସାର: ଏକ ବିସ୍ତୃତ ନିରନ୍ତର ଅଞ୍ଚଳ ।

ଶୋଷଣ: ନିଜ କାମରୁ ଫାଇଦା ପାଇବା ପାଇଁ କାହା ସହିତ ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ବା ବାସ୍ତବତା ।

ଅନୁସନ୍ଧାନ: କୌଣସି ଜିନିଷ ବିଷୟରେ ଖୋଜିବା ଏବଂ ଜାଣିବାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ।

ରସ୍ତା: ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେବା ।

ଉତ୍ତୋଳନ: ବିଶେଷ କରି ପ୍ରୟାସ ବା ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି କୌଣସି ଜିନିଷ ବାହାର କରିବାର କ୍ରିୟା ।

ସୁବିଧା: ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସହଜ କରିବା ।

କାରଖାନା: ବିଲ୍ଡିଂ କିମ୍ବା ବିଲଡିଂର ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁଠାରେ ରୂଢ଼ାନ୍ତ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଏକାଠି ରଖାଯାଏ ।

ଜୀବଜନ୍ତୁ: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାଣୀ ଜୀବନ ବା ସମୟର ଅବଧି ।

ଅନୁକୂଳ: କାହାର କିମ୍ବା କିଛି ଫାଇଦା ପାଇଁ ।

ଶୁଦ୍ଧ: ବୃତ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶ କିମ୍ବା ସେବା ବଦଳରେ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ।

ମୂର୍ତ୍ତି: ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି, ବିଶେଷ କରି ମାନବ ରୂପର ଏକ ।

ଆର୍ଥିକ: ଅର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ: ଯେଉଁ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶେଷ କରିଛି ।

ଆକଳ୍ପିକ ବନ୍ୟା: ହଠାତ୍ ସ୍ଥାନୀୟ ବନ୍ୟା, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ମେଘ ବିଘ୍ନୋରଣ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ ।

ଫୁଲ: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ଉଦ୍ଭିଦ ଜୀବନ ବା ସମୟର ଅବଧି ।

ଲୋକକଥା: ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପାରମ୍ପରିକ ବିଶ୍ୱାସ, ରୀତିନୀତି ଏବଂ କାହାଣୀ, ପିଢ଼ି ପିଢ଼ି ଧରି ପାଠରେ ବୁଲୁଥିଲା ।

ପାଦଦେଶ: ପର୍ବତ କିମ୍ବା ପର୍ବତମାଳାର ମୂଳରେ ଏକ ନିମ୍ନ ପାହାଡ଼ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି: ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

ଦୁର୍ଗ: ସାଧାରଣତଃ ସୁରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବସ୍ତି କିମ୍ବା ସହର ଚାରିପଟେ ଏକ ବିଶାଳ କାନ୍ଥ ।

ଜୀବାଶ୍ମ: ମାଟି କିମ୍ବା ପଥରସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଭୟଭୀତ ରୂପରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ କିମ୍ବା ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଅଂଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ବା ଛାପ ।

ପୋଷକ: କୌଣସି ଜିନିଷର ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।

ଦୁର୍ବଳ: ସହଜରେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା କିମ୍ବା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ।

ଭାଞ୍ଜା: ଏକ ପ୍ରଣାଳୀ, ଧାରଣା, କିମ୍ବା ଟେକ୍ସଟ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକ ମୌଳିକ ଭାଞ୍ଜା ।

ମତାଧିକାର: ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାର ବା ଅଧିକାର; କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିକାର ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ କରିଥାଏ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ମୌଳିକ: ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ କୌଣସି ଜିନିଷର

ଆଧାର ବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ କରେ ।

ପିଢ଼ି: ପ୍ରାୟ ସମାନ ସମୟରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଏବଂ ବଞ୍ଚିଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାମୂହିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

ବଂଶାନୁକ୍ରମ: ଜୀବବିଜ୍ଞାନର ଏହି ଶାଖା ଯେଉଁଥିରେ ଉଦ୍ଭିଦ, ପ୍ରାଣୀ କିମ୍ବା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଠାରେ କେତେକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଢ଼ିରୁ ଅନ୍ୟ ପିଢ଼ିକୁ କିପରି ଯାଇଥାଏ ତାହା ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଏ ।

ଚମତ୍କାର: ଏକ ଦୃଢ଼ ଆଲୋକ ଦେବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ।

କୃତଜ୍ଞତା: ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାର ଗୁଣ; ଦୟାଲୁଭାବର ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା ।

ସବୁଜ ଗୃହ ଚାଷ: ଫସଲ ଅମଳରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ କାଚ କିମ୍ବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଭାଞ୍ଜା ପରି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପରିବେଶରେ ଚାଷ କରିବା ।

ଗ୍ରୀନଝିଲ୍ ମିଲ୍ ଟାଇମ୍ (ଜିଏମ୍ ଟି): ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଗ୍ରୀନଝିଲ୍ ଚିତ୍ତ ରୟାଲ ଅବଜର୍ଭେଟରିରେ ଥିବା ସୌର ସମୟ କୁ ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ରେଫରେନ୍ସ ଟାଇମ୍ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଗ୍ରେଗୋରି ପାଞ୍ଜି ଅନୁସାରେ: ଏହି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ।

ଉପସାଗରୀୟ: ସମୁଦ୍ରର ଏକ ଅଂଶ ପ୍ରାୟ ସ୍ଥଳ ଭାଗ ଘେରି ରହିଥିଲା ।

ହାଇସ୍କୋଲ୍: ବର୍ଷାରେ ଆକାଶରୁ ଖସିପଡ଼ିଲା ବରଫର ଏକ ଛୋଟ ବଲ୍ ।

ହେମଲେଟ୍: ଏକ ଛୋଟ ବସ୍ତି ବା ଛୋଟ ଗାଁ ।

ହଇରାଣ: ଅପ୍ରୀତିକର କିମ୍ବା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ: ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ସହିତ ।

ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ: ବିନା ସଂଘର୍ଷ କିମ୍ବା ମତଭେଦରେ ରହିବାର ଅବସ୍ଥା; ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିର ଆନନ୍ଦଦାୟକ ଗୁଣବତ୍ତା ।

ଚିକିତ୍ସକ: ଯିଏ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ଅଭ୍ୟାସ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ଗୋଠ: ଗୋପାଳ ହେଉଛି ପଶୁମାନଙ୍କର ଏକ ବିଶାଳ ଗୋଷ୍ଠୀ; ପଶୁପାଳକଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ରଖିବା କିମ୍ବା ଯତ୍ନ ନେବା ।

ଐତିହାସିକ: ଐତିହାସିକ କୋଠା ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା ଭଳି ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ଏବଂ ଗୁଣ ଯାହା ପୂର୍ବ ପିଢ଼ିଠାରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି:

ଐତିହାସିକ: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଅତୀତ ବିଷୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଲେଖନ୍ତି ।

ଇତିହାସ: ମାନବ ଅତୀତର ଅଧ୍ୟୟନ ।

ଗୃହିଣୀ: ଘରକାମ ସମେତ ଘରର ଯତ୍ନ ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ।

ଘର: ଏକ ସଭା ଯେଉଁଠାରେ ଆଇନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୁଏ କିମ୍ବା ପାରିତ ହୁଏ ।

ବିପୁଳ: ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଡ଼ କିମ୍ବା ମହାନ ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା: କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବା ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ର ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ଆମଦାନୀ: ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ସାମଗ୍ରୀ କିଣିବା ।

ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଟାଇମ୍ (ଆଇଏସ୍ ଟି): ସରକାରୀ ସମୟ ସମଗ୍ର ଭାରତରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିବ, ଯାହା ଜିଏମଟି ଠାରୁ ୫ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ ଆଗରୁ ।

ଉପାଦାନ: ଏକ ସମଗ୍ର ଉପାଦାନ; ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ, କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥ ଯାହାକୁ ମିଶାଇ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।

ବାସିନ୍ଦା: ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ରୁହନ୍ତି ।

ଶିଳାଲେଖ: ପଥର କିମ୍ବା ଧାତୁ ଭଳି କିଛି ପଦାର୍ଥରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବା କଟା ଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ବା ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ପରସ୍ପର ନିର୍ଭରଶୀଳ: ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଲୋକ କିମ୍ବା ଜିନିଷର ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ।

ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ତାରିଖ ରେଖା: ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ରେଖା ପ୍ରାୟ ୧୮୦° ଦ୍ରାଘିମାରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଯେଉଁଠାରେ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ, ଅତିକ୍ରମ କରିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦିନ ଯୋଡାଯାଏ କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରାଯାଏ ।

ଭୟଭୀତ: ଏପରି କିଛି କିମ୍ବା କେହି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କିମ୍ବା ନର୍ଭସ ଅନୁଭବ କରେ ।

ଷଡ଼ମନ୍ତ୍ର: କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ନେଇ ଆଗ୍ରହ ବା ଉତ୍ସୁକତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଆକ୍ରମଣକାରୀ: ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଯିଏ ଏକ ଦେଶ କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବଳପୂର୍ବକ ପ୍ରବେଶ କରେ ।

ଆମନ୍ତ୍ରଣ: କୌଣସି ଉନ୍ନତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହାୟତା କିମ୍ବା ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ।

ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ: ଭଲ ବିଚାର କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧି ସହିତ ।

ଭୂ-ଦୃଶ୍ୟ: ଭୂମିର ଏକ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟମାନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

ଭୂସ୍ୱଳନ: ହଠାତ୍ ପର୍ବତ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ମାଟି ବା ପଥରର ଏକ ବସ୍ତୁ ଭୁଣ୍ଡୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଲାଭା: ଆଗ୍ନେୟଗିରିରୁ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବା ଗଳିତ ତରଳ ପଥର କିମ୍ବା ଥଣ୍ଡା ହେବା ପରେ ଏପରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପଥର ।

ଜନ୍ମ: ଏକ ଉଦ୍ଭିଦ ପରି ଜୀବ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ପଥର, କାନ୍ଥ କିମ୍ବା ଗଛରେ ଚିପି ରହିଥାଏ ।

ପଶୁସମ୍ପଦ: କୃଷି ପଶୁକୁ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

ଲଜିଷ୍ଟ୍ରି: ଏକ ଜଟିଳ ଅପରେସନର ବିସ୍ତୃତ ସଂଗଠନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ।

ପ୍ରକାଶ: କ୍ରିୟା, ଘଟଣା କିମ୍ବା ଘଟଣା ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ।

ପାଣ୍ଡୁଲିପି: କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା ଛାଇ, କପଡ଼ା, ତାଳପତ୍ର କିମ୍ବା କାଗଜରେ ହାତରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ।

ସାମୁଦ୍ରିକ: ସମୁଦ୍ର ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କିମ୍ବା

ମିଳିଥାଏ ।

ବଜାର: ଏପରି ଏକ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକମାନେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର ବିନିମୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଅଭୂତ: ତୀବ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରହ ଅନୁଭବ କରିବା ।

ଅଛ: ପରିମାଣ କିମ୍ବା ଗୁଣବତ୍ତାର ଅଭାବ ।

ପ୍ରଣାଳୀ: ଏକ ମେସିନ୍ ର ଅଂଶ, କିମ୍ବା ମେସିନ୍ ରେ ଏକାଠି କାମ କରୁଥିବା ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ସିଷ୍ଟମ୍ ।

ଦ୍ରାଘିମାର ମେରିଡିଆନ୍: ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ମେରୁରୁ ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥିବା ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଅକ୍ଷରକୁ ଏବଂ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ଏକ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟମ ମେରିଡିଆନଠାରୁ କେତେ ଦୂର ପୂର୍ବ କିମ୍ବା ପଶ୍ଚିମ ତାହା ସୂଚାଇଥାଏ ।

ଧାତୁବିଜ୍ଞାନ: ପ୍ରକୃତିରୁ ଧାତୁ ବାହାର କରିବା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଦ୍ଧ କରିବା କିମ୍ବା ମିଶ୍ରଣ କରିବାର କୌଶଳ ସହିତ ଧାତୁ ଏବଂ ଏହାର ଗୁଣର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଧ୍ୟୟନ ।

ସତର୍କ: ବିବରଣୀ ପ୍ରତି ବହୁତ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛନ୍ତି; ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାବଧାନ ଓ ସଠିକ୍ ।

ଦଲାଇ: ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ପାଦକଙ୍କଠାରୁ ଜିନିଷ କିଣି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଫି' ବେଇ ବିକ୍ରି କରିଥାନ୍ତି ।

ସ୍ଥାନାନ୍ତର: ଲୋକମାନେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଆନ୍ତି ।

ଆର୍ଥିକ: ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ମୁଦ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ: କୌଣସି ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟ ଯାହା ଟଙ୍କା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମାପ କରାଯାଇପାରେ ।

ପଇସାର ମୂଲ୍ୟ: ଲୋକମାନେ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଯେଉଁ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ ରଖନ୍ତି ତାହା ସେଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସେମାନେ ରଖିଥାନ୍ତି ।

ସାଧୁ: ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ଏକ ସମୁଦାୟର ଅଂଶ ହେବା ପାଇଁ ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ଛାଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ।

ପର୍ବତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ: ଏକ ପ୍ରକାର ଜଙ୍ଗଲ ଯାହା ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ମୋସ୍: ଫୁଲ କିମ୍ବା ପ୍ରକୃତ ତେର ବିହୀନ ଏକ ଛୋଟ ସବୁଜ ଗଛ, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ କୁସନ ପରି ଆଛାଦନରେ ବ୍ୟାପିଥାଏ ।

ଆଦର୍ଶ ବାକ୍ୟ: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ପରିବାର କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିଶ୍ୱାସ ବା ଆଦର୍ଶ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ବାକ୍ୟ ବା ବାକ୍ୟ ।

ବର୍ଣ୍ଣନା: ଘଟଣା, ଅନୁଭୂତି କିମ୍ବା ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କର କାହାଣୀ କିମ୍ବା ବିବରଣୀ, ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଗଠନମୂଳକ ଫର୍ମାଟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଏ ।

ଦେଶୀ: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବେ ବି ସେଠାରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

ନାଭିଗେଟ: ଜାହାଜ, ବିମାନ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଇବା କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ରାସ୍ତା ଖୋଜିବାର ବିଜ୍ଞାନ ।

ନେଭିଗେସନ୍: ନେଭିଗେଟ୍ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ।

ନାମମାତ୍ର: କେବଳ ନାମରେ ।

ଉତ୍ତର ମେରୁ: ଉତ୍ତର ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧର ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁରେ ପୃଥିବୀର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଅକ୍ଷ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ମିଳେ, ଯାହା ୯୦° ଉତ୍ତରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଏକକ ପରିବାର: ପିତାମାତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ପରିବାର, କିନ୍ତୁ ମାଉସୀ, ମାମୁଁ, ଜେଜେବାପା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ।

ଅନେକ: ସଂଖ୍ୟାରେ ବହୁତ ଅଧିକ; ଅନେକ ।

ସାଧୁ: ଜଣେ ସାଧୁଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ନାରୀ ।

ଅକ୍ଷର: ଏମିତି ଏକ ଜିନିଷ ଯାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜିନିଷରୁ ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ ।

ବଗିଚା: ଫଳ ଗଛରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଏକ ବନ୍ଧା ଜମି ।

ତଦାରଖ କରନ୍ତୁ: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ

କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ କରିବା ।

ଅକ୍ଷାଂଶର ସମାନତା: ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ କାଳ୍ପନିକ ରେଖା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ପଶ୍ଚିମ, ବିଷୁବ ରେଖାର ସମାନ୍ତରାଳ, ଏବଂ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠର ଏକ ବିନ୍ଦୁ ବିଷୁବ ରେଖାଠାରୁ କେତେ ଦୂର ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ଦକ୍ଷିଣରେ ଅଛି ।

ବର୍ଣ୍ଣନା: କୌଣସି ଲିଖିତ କିମ୍ବା କଥିତ ଜିନିଷର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବା, କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ବିଶେଷକରି ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟତା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଗଣନା: ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ଦ୍ଵାରା କ୍ଷୀରକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାପମାତ୍ରାରେ ଗରମ କରି ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଏ ଯାହା ଦ୍ଵାରା କ୍ଷତିକାରକ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆକୁ ମାରି ଦିଆଯାଏ ।

ଦେୟ ପ୍ରକାର: ସମ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମିଳିଥିବା ଏକ ଅଣ-ନଗଦ ଦେୟ ।

ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ: କିଛି ନା କିଛି ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ: ତାହା ଦେଖିବା, ଶୁଣିବା, ଅନୁଭବ କରିବା, ସ୍ଵାଦ ଚାଖିବା, ଗନ୍ଧ ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ: କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଆପଣ ଯେପରି ଦେଖନ୍ତି ବା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ।

ରଞ୍ଜକ: ଏପରି ଏକ ପଦାର୍ଥ ଯାହା କୌଣସି ଜିନିଷରେ ଥିବା ବେଳେ କିମ୍ବା ଏଥିରେ ମିଶିଲେ ତାହାକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରଙ୍ଗ ଦେଇଥାଏ ।

ତୀର୍ଥଯାତ୍ରା: ଧାର୍ମିକ କାରଣରୁ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ।

ରହିବା: କିଛି ଯୋଗଦାନ ଦେଇ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ।

ବୃଷ୍ଟିପାତ: ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଜଳ ଯେ କୌଣସି ରୂପରେ ସ୍ଥଳଭାଗରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ - ବର୍ଷା, ବରଫ ଏବଂ ଶୀତ ବୃଷ୍ଟିପାତର ସବୁଠାରୁ ସାଧାରଣ ରୂପ ।

ସଠିକ: ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବିବରଣୀର ସଠିକତା ଦ୍ଵାରା ଚିହ୍ନିତ ।

ପ୍ରାକ୍ତମ ଫେରିଡିୟମ୍: ଇଂଲଣ୍ଡର ଗ୍ରୀନଓର୍ ଦେଇ ଯାଇଥିବା

ଦ୍ରାଘିମାର ଫେରିଡିୟମ୍ ୦° ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ।

ଅନୁପାତ: ଏକ ଅଂଶ, ଅଂଶୀଦାର, କିମ୍ବା ସଂଖ୍ୟା ସମଗ୍ର ତୁଳନାରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

ସମୂହ: ସମୂହ ହେବାର ଅବସ୍ଥା ।

ସମୂହ: ଧନ ଓ ସଫଳତା ପାଇବା କିମ୍ବା ଆଣିବା ।

ତାଲି: ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ଫସଲ ଯେଉଁଥିରେ ବିନ୍ଦୁ, ମଟର, ତାଲି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ବିକିରଣ: ରଶ୍ମି ବା ତରଙ୍ଗ ଆକାରରେ ନିର୍ଗତ (ଶକ୍ତି, ବିଶେଷକରି ଆଲୋକ ବା ଉତ୍ତାପ) ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତୁ: ନିତି ଓ ନିୟମ ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ।

ରାହତ: ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ଯାହା ଏକ ପ୍ୟାନେଲର ପୃଷ୍ଠରୁ ବାହାରିଥାଏ, ଯାହା ପଥର, କାଠ, ସିରାମିକ୍ ଇତ୍ୟାଦିର ହୋଇପାରେ ।

ନବୀକରଣ: କିଛି ଜିନିଷ (ଯେପରିକି କୋଠା) କୁ ପୁଣି ଥରେ ନୂଆ କରିବା ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ: ଅନେକ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି କିମ୍ବା କଥା ବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି; ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ଜଳଭଣ୍ଡାର: ଏକ ବୃହତ ପ୍ରାକୃତିକ କିମ୍ବା କୃତ୍ରିମ ହ୍ରଦ ଜଳ ଯୋଗାଣର ଉତ୍ସ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

ସହନଶୀଳତା: ଆହ୍ଵାନ ଓ ଅସୁବିଧାକୁ ମୁକାବିଲା କରିବା, ସେଥିରେ ଖାପ ଖୁଆଇବା କିମ୍ବା ତାହାର ମୁକାବିଲା କରିବାର କ୍ଷମତା ।

ସଂକଳ୍ପ: ସମାଧାନ କରିବା କିମ୍ବା ସମାଧାନ ଖୋଜିବା ।

ଖୁଚୁରା: ଶେଷ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି ।

ଶୁଦ୍ଧ: କାହା ପ୍ରତି କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷ ପ୍ରତି ଗଭୀର ସମ୍ମାନ ।

ଲୁଚିବା: କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ଥାନରୁ ବେଆଇନ ଭାବେ ସମ୍ପତ୍ତି ନେବା ।

ଗୋଲ୍ ବନାଇବା: ଏକ ସରଳ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଆନୁମାନିକ ଭାବରେ

ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଦରମା: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମିତ ଦେୟ ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମାସିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ।

ପଣ୍ଡିତ: ଅଧ୍ୟୟନର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶାଖାର ବିଶେଷଜ୍ଞ ।

ଉଷ୍ମତା: ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରମ ।

ସମୁଦ୍ର ପତନ: ସମୁଦ୍ର ପୃଷ୍ଠର ହାରାହାରି ସ୍ତର, ଯାହାକୁ 'ହାରାହାରି ସମୁଦ୍ର ପତନ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

ସମୁଦ୍ର: ଲୁଣିଆ ପାଣିର ଏକ ବିଶାଳ ଶରୀର ଯାହା ସମୁଦ୍ରଠାରୁ ଛୋଟ ଏବଂ ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଭୂମି ଦ୍ଵାରା ଘେରି ରହିଛି ।

ମାଧ୍ୟମିକ କ୍ଷେତ୍ର: ପ୍ରାଥମିକ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଉତ୍ପାଦିତ କଞ୍ଚାମାଲକୁ ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଗୋଷ୍ଠୀ ।

ସାଧକ: ଜଣେ ରକ୍ଷି, ଯୋଗୀ, ଦାର୍ଶନିକ କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଯିଏ ଏ ଦୁନିଆର ସତ୍ୟକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ପୃଥକୀକରଣ: କାହାକୁ (କିମ୍ବା ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ) କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା କରିବାର କ୍ରିୟା ବା ଅବସ୍ଥା ।

ସମାଧାନ: ଏପରି ଏକ ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକମାନେ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର: ଏକ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ଜାଗା ।

ଇତିହାସର ଉତ୍ସ: ଏକ ସ୍ଥାନ, ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି, ଲେଖା କିମ୍ବା ଏକ ବସ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରୁ ଆମେ କୌଣସି ଅତୀତର ଘଟଣା କିମ୍ବା ଅବଧି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଉ ।

ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁ: ଦକ୍ଷିଣ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧର ସେହି ବିନ୍ଦୁ ଯେଉଁଠାରେ ପୃଥିବୀର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଅକ୍ଷ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ମିଳେ, ଯାହା ୯୦ ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ପ୍ରଜାତି: ସମାନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିବା ଏବଂ ପରସ୍ପର ସହିତ ପ୍ରଜନନ କରୁଥିବା ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କିତ ଜୀବମାନଙ୍କର ଏକ

ଗୋଷ୍ଠୀ ।

ଦର୍ଶନୀୟ: ନାଟକୀୟ ଏବଂ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଭଙ୍ଗରେ ସୁନ୍ଦର ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ: ଆତ୍ମା ବା ପରମାତ୍ମା (ସଂସ୍କୃତ ଓ ଅନେକ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ) ପରି ନିଜଠାରୁ ବଡ଼ କିଛି ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା: ଆତ୍ମର ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ବାହାରେ ଏକ ଗଭୀର କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ଦିଗର ସନ୍ଧାନ ବା ପ୍ରାପ୍ତି ।

ଷ୍ଟାର୍ଟ ଟାଇମ୍ ଜୋନ୍: ସାଧାରଣତଃ ୧୫° ଦ୍ରାଘିମା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଜୋନ୍, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ଜୋନ୍ ଠାରୁ ଏକ ଘଣ୍ଟାର ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ସହିତ ମେଳ ଖାଏ ।

ରାଜ୍ୟକଳା: ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନା[ସମ୍ପାଦନା] ।

ତଳୁଆ: ଦୁଇ ଗଡ଼ିରେ ବଢ଼ିବା କିମ୍ବା ହ୍ରାସ ପାଇବା ।

ଉତ୍ତେଜନା: ଉତ୍ତେଜନା କିମ୍ବା ଦୃଢ଼ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଉପମହାଦେଶ: ଏକ ମହାଦେଶର ଏକ ବିଶାଳ ଅଂଶ ।

ଜଳମସ୍ତକ: (କିଛି) ପାଣି ତଳେ ଯିବାର କାରଣ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବୃଦ୍ଧି: ହଠାତ୍ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆଗ ବା ଉପର ଗତି, ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଭିତ୍ତ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ଲୁଆର ପରି ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ।

ସିଲେଟିକ୍: ପ୍ରାକୃତିକ ନୁହେଁ; କୃତ୍ରିମ ।

ଛାତ ଚାଷ: ପାହାଡ଼ ତଳରେ କଟା ଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଚାଷ ।

ଅଞ୍ଚଳ: ଏହାର ଭୌତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏକ ଖଣ୍ଡ ବା ଜମିର ବିସ୍ତାର ।

ସ୍ଥଳ: ପୃଥିବୀ ଉପରେ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

ତୃତୀୟ କ୍ଷେତ୍ର: ପରିବହନ, ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଉଭୟ ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପରିପୂରକ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଗୋଷ୍ଠୀ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ: କୌଣସି ଜନିଷ୍ଠର ପ୍ରମାଣ ବା ପ୍ରମାଣ ।

ରୂପାନ୍ତର: ରୂପ, ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ରୂପରେ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ।

ଦ୍ରାବ୍ୟଜେଷ୍ଠର: ଯିଏ ଗୋଟିଏ ଲିଙ୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ସହିତ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥାଏ ।

ଦ୍ରାବ୍ୟମିତ୍: କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ପହଞ୍ଚାଇବା ।

ଶାଖା ନଦୀ: ଏକ ନଦୀ ଯାହା ଏକ ବୃହତ ନଦୀ (ବା ହ୍ରଦ)ରେ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ।

ଅନ୍ତର୍ନିହିତ: କୌଣସି ଜିନିଷ ତଳେ ପଡ଼ି ବା ପଡ଼ିରହିଛି ।

ଅବହେଳିତ: ସମାଜର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ଭଳି ସମାନ ଜୀବନଶୈଳୀ କିମ୍ବା ଅଧିକାର ଉପଭୋଗ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଅସ୍ଥିରତା: ଏକ ସରଳ ଅପ-ଆଣ୍ଡ-ଡାଉନ୍ ଗତି ସହିତ ଗତି କରୁଛି ।

ୟୁନେସ୍କୋ: ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ଶିକ୍ଷା, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ', ଯାହା ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ।

ବିନା ସିଲେଇ: ସିଲେଇ ହୋଇ ନ ଥିବ; ଅଣସିଲେଇ ।

ଉତ୍ତାନ: କୌଣସି ଜିନିଷର ସ୍ତରରେ ବୃଦ୍ଧି; ଏକ ଉନ୍ନତି ।

ସହରୀକରଣ: ଯେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ସହର ଗଠନ କରାଯାଏ ।

ଉପତ୍ୟକା: ପାହାଡ଼ କିମ୍ବା ପର୍ବତ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିମ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ, ପ୍ରାୟତଃ ଏହା ମଧ୍ୟଦେଇ ଏକ ନଦୀ କିମ୍ବା ଝରଣା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ।

ଭିନ୍ନତା: କୌଣସି ଜିନିଷର ଭିନ୍ନ ରୂପ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ।

ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ: ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ; ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ।

ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ: ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

ମଜୁରୀ: ନିୟୁକ୍ତିଦାତା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ଗୋଦାମ: ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉଡ଼ାରେ ଦେବା

ପୂର୍ବରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଏକ ବୃହତ କୋଠା ।

ସମ୍ପତ୍ତି: ବହୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ପତ୍ତି ରହିଛି ।

ଗୁଣିବା: ସୂତା ବାନ୍ଧି କପଡ଼ା ତିଆରି କରନ୍ତୁ ।

କଲ୍ୟାଣ: ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ସମୃଦ୍ଧି ଓ ସୁଖତା ।

ବ୍ୟାପକ: ଏକ ବିଶାଳ ଅଞ୍ଚଳ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାନୁସାରେ ମିଳୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କରାଯିବ ।

ବିଶ୍ଵଦର୍ଶନ: ପୃଥିବୀ, ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତି ବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଷୟରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବା ବୁଝାମଣା ।

ଚିତ୍ରଣୀ: ଏହି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରେଡ୍ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଶବ୍ଦକୋଷରେ ଥିବା ସଂଜ୍ଞାଗୁଡ଼ିକୁ ସରଳୀକରଣ କରାଯାଇଛି ।

ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଚିତ୍ର ଏବଂ ମାନଚିତ୍ର

ଏନସାଇକ୍ଲୋପିଡ଼ିଆ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଗଠନ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଏ:

୧. ସଂଗଠନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ

- ଚିତ୍ର ୧.୬ – ପୃଷ୍ଠା ୧୯, ସର୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୨.୧ – ପୃଷ୍ଠା ୨୭, ସୌଜନ୍ୟ <https://www.iroc.asu.edu/images/940ନାସା/ଜିଏସ୍‌ଏଫ୍‌ସି/ଆରିଜୋନା ଷ୍ଟେଟ୍ ୟୁନିଭର୍ସିଟି>
- ପୃଷ୍ଠା ୨୮ – ଭାରତୀୟ ନୌସେନାର ପ୍ରତୀକ, ଭାରତୀୟ ନୌସେନାର ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୨.୪ – ପୃଷ୍ଠା ୩୩, ସୌଜନ୍ୟ ସର୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
- ଚିତ୍ର ୩.୯ – ପୃଷ୍ଠା ୫୪, ନାସା ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚାପ୍ ୪ – ପୃଷ୍ଠା ୫୯, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:India_national_museum_01.jpg
- ଚିତ୍ର ୪.୧ – ଉଇକିମିଡ଼ିଆ କମନ୍ସରୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ପୃଷ୍ଠା ୬୦ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Timeline_evolution_of_life.svg
- ପୃଷ୍ଠା ୬୯ – ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୫.୧ – ପୃଷ୍ଠା ୭୫, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୫.୨ – ପୃଷ୍ଠା ୭୬, ପ୍ରଫେସର ଭିଏନ୍ ପ୍ରଭାକରଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୫.୩ – ପୃଷ୍ଠା ୭୭, ପ୍ରଫେସର ଭିଏନ୍ ପ୍ରଭାକରଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୫.୪ – ପୃଷ୍ଠା ୭୯, ପ୍ରଫେସର ଭିଏନ୍ ପ୍ରଭାକରଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୫.୫ – ପୃଷ୍ଠା ୮୨, ଉତ୍ସ: ଭାରତର ମୂଳ ସମ୍ବିଧାନର ପୁନଃମୁଦ୍ରଣ, ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର, ୨୦୦୦
- ପୃଷ୍ଠା ୮୩ – କୁଆନଜାଙ୍ଗର ଫଟୋ, ଉତ୍ସ: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Xuanzang_w.jpg
- ଚିତ୍ର ୬.୧ – ପୃଷ୍ଠା ୮୫, ଡ. ଆରସ୍ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୬.୩ – ପୃଷ୍ଠା ୮୮ ଓ ୮୯, ପ୍ରଫେସର ଭିଏନ୍ ପ୍ରଭାକରଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୪ – ପୃଷ୍ଠା ୯୨, ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟ ଏବଂ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kalibangan_2_Main_street.jpg
- ଚିତ୍ର ୬.୫ – ପୃଷ୍ଠା ୯୨, ଡକ୍ଟର ଆରସ୍ ବିଷ୍ଣୁ ଏବଂ ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୬ – ପୃଷ୍ଠା ୯୪, ମାଇକେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୮ – ପୃଷ୍ଠା ୯୫, ମାଇକେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୯ – ପୃଷ୍ଠା ୯୬, ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୬.୧୦ – ପୃଷ୍ଠା ୯୮, ଉତ୍ସ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indus_Valley_Civilization_carnelian_beads_excavated_in_Susa.jpg
- ଚିତ୍ର ୬.୧୧ ଏବଂ ୬.୧୨ – ପୃଷ୍ଠା ୯୮, ଡକ୍ଟର ଡେନିସ୍ ପ୍ରେନେକ୍ସ୍, ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୧୩-୧ – ପୃଷ୍ଠା ୯୯, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସୌଜନ୍ୟ https://museumsindia.gov.in/repository/record/nat_del-180-9-8919
- ଚିତ୍ର ୬.୧୩-୨ ଏବଂ ୬.୧୩-୩ – ପୃଷ୍ଠା ୯୯, ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୧୪-୧, ୬.୧୪-୨, ୬.୧୪-୩, ୬.୧୪-୪, ୬.୧୪-୫ – ପୃଷ୍ଠା ୧୦୦, ଡ. ଆର୍ ଏସ୍ ବିଷ୍ଣୁ ଏବଂ ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୬.୧୪-୬ – ପ୍ରଫେସର ଭିଏନ୍ ପ୍ରଭାକର ଓ ଏସ୍ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟରେ ପୃଷ୍ଠା ୧୦୦
- ଚିତ୍ର ୬.୧୫-୧ – ପୃଷ୍ଠା ୧୦୧, ଉତ୍ସ: https://en.wikipedia.org/wiki/Priest-King_%28sculpture%29#/media/File:Mohenjo-daro_Priestk%C3%B6nig.jpeg ପାକିସ୍ତାନର କରାଚିରେ ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
- ଚିତ୍ର ୬.୧୫-୨, ୬.୧୫-୪, ୬.୧୫-୫ – ପୃଷ୍ଠା ୧୦୧, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସୌଜନ୍ୟ

- ଚିତ୍ର ୬.୧୫-୩, ୬.୧୫-୬ - ପୃଷ୍ଠା ୧୦୧, ଏଏସଆଇ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଜଣେ ରକ୍ଷି (କର୍ଣ୍ଣାଟକର ହର୍ମିଊ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୦୫, ମାଇକେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ବୁଦ୍ଧ (ଭୁଟାନରୁ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୦୫, ମାଇକେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ମହିରା (ବିହାରରୁ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୦୫, ସୂତ୍ର: ଉଇକିପିଡ଼ିଆ: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bhagwan_Mahaveer.jpg
- ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଶିକ୍ଷାକୁ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଏକ ପଥର ପ୍ୟାନେଲ - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୪, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଏବଂ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Buddha_teaching_Kushan_period_National_Museum_Delhi_2004.jpg
- ମହବୀରଙ୍କ ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୫, ସୌଜନ୍ୟ <https://garystockbridge617.getarchive.net/media/mahvra-ecb11c>
- ମାଙ୍କଡ଼-ରାଜାଙ୍କ କାହାଣୀକୁ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଏକ ପଥର ପ୍ୟାନେଲ (ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଭାରୁତଠାରେ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୭, ସୌଜନ୍ୟ https://commons.wikimedia.org/wiki/file:Mahakapi_horoscope_in_varhut.jpg
- ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଏକ ଜୈନ ମନ୍ଦିରର ଫଟୋ - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୮, ସୌଜନ୍ୟ <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/db/Ahinsa.jpg>
- ଏଲୋରା (ମହାରାଷ୍ଟ୍ର)ରେ ପଥରରେ କଟା ଯାଇଥିବା ଗୁମ୍ଫା - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୯, ମାଇକେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ତାମିଲନାଡୁର ନୀଳଗିରିର ଜଣେ ଚୋଡା ଆଦିବାସୀ - ତତ୍କର ତରୁଣ ଛାତ୍ରାଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ ପୃଷ୍ଠା ୧୨୧
- ଜାଲିସୁ ଫଟୋ - ପୃଷ୍ଠା ୧୨୫, ମିସେଲ ଡାନିନୋଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୮.୨ - ପୃଷ୍ଠା ୧୨୮, ଏଏସ ଆଇ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୮.୪ - ପୃଷ୍ଠା ୧୩୦ ଓ ୧୩୧, ଶ୍ରୀ କେ.ମାରୁଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଚିତ୍ର ୮.୬ - ପୃଷ୍ଠା ୧୩୪, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ସୌଜନ୍ୟ
- ଚିତ୍ର ୮.୭ - ପୃଷ୍ଠା ୧୩୫, ତତ୍କର ଏମ୍ ଅମିର୍ଥାଲିଙ୍ଗମ୍ ଏବଂ ସିପିଆର ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର, ଚେନ୍ନାଇ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ହାଲମା ପରମ୍ପରା - ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୧୪୫, ଶିବଗଙ୍ଗା, ଝାବୁଆ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ତତ୍କର ଏପିକେ ଅବଦୁଲ କଲାମ - ପୃଷ୍ଠା ୧୫୮, ସୂତ୍ର: https://en.wikipedia.org/wiki/A._P._J._Abdul_Kalam
- ଉଦାହରଣୀୟ ସରପଞ୍ଚ - ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର କାମ୍ବଲେ - ପୃଷ୍ଠା ୧୬୬, ସୌଜନ୍ୟରେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍
- ଉଦାହରଣୀୟ ସରପଞ୍ଚ - ବନ୍ଦନା ବାହାଦୁର ମଲ୍ଲିକା - ପୃଷ୍ଠା ୧୬୬, ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଟାଇମ୍ସ ସୌଜନ୍ୟରେ
- ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ସରପଞ୍ଚ - ପୋପତରାଓ ବାଗୁଜୀ ଶକ୍ତି - ପୃଷ୍ଠା ୧୬୬, ସୌଜନ୍ୟ ପୋପତରାଓ ବାଗୁଜୀ ପାଞ୍ଚା
- ଚିତ୍ର ୧୨.୧ - ପୃଷ୍ଠା ୧୭୪, ସୌଜନ୍ୟ <https://www.flickr.com/photos/anappaiah/3033906173> (ସିସି ବାଇ-ଏସଏ ୨.୦)
- ଚିତ୍ର ୧୨.୩ - ପୃଷ୍ଠା ୧୭୬, ଉତ୍ସ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ripon_Building_panorama.jpg
- ଚିତ୍ର 12.4 ସିଆରଏମ - ଅଭିଶମ ସେବା - ପୃଷ୍ଠା 178, ଉତ୍ସ <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:MFDFiretruckold.JPG>
- ଅଧାୟ ୧୪, କୋଲାକ - ଜଳ ଯୋଗାଣ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୭, ଉତ୍ସ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brass_water_tap.jpg
- ପୃଷ୍ଠା ୨୦୩ରୁ ୨୦୫ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଫଟୋ ଅମୂଲ୍ୟ ସୌଜନ୍ୟରେ

୨. ରୟାଲ୍ଟି ମାଗଣା ଷ୍ଟକ୍ dreamstime.com

- Prelim page xx
- ପରିଚୟ, ପୃଷ୍ଠା ୨ ଓ ୩
- ଅଧାୟ 1, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିତ୍ର, ପୃଷ୍ଠା 7
- ଅଧାୟ 2, ମହାସାଗର ଜୀବନ ଉପରେ କୋଲାକରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଫଟୋ, ପୃଷ୍ଠା 30
- ଅଧାୟ ୩, ଚିତ୍ର ୩.୨ - ପୃଷ୍ଠା ୪୪ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର; ୩.୪ - ପୃଷ୍ଠା ୪୭; ୩.୬ - ପୃଷ୍ଠା ୫୦
- ଅଧାୟ ୩, ଚିତ୍ର ୩.୩ - ପୃଷ୍ଠା ୪୫, ୩.୫ - ପୃଷ୍ଠା ୪୮, ୩.୭ - ପୃଷ୍ଠା ୫୨, ୩.୧୦ - ପୃଷ୍ଠା ୫୬
- ଚତୁର୍ଥ ଅଧାୟ, ଚିତ୍ର ୪.୧ - ପୃଷ୍ଠା ୬୨-୬୩ରେ ଟାଇମ୍ ଲାଇନ୍ ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଚିତ୍ର
- ଅଧାୟ ୫, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୬୫

- ଅଧ୍ୟାୟ ୬, ଗାଳମଳାଇନ୍ ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଚିତ୍ର ଚିତ୍ର ୬.୨ - ପୃଷ୍ଠା ୮୭, ଚିତ୍ର ୬.୬ - ପୃଷ୍ଠା ୯୩
- ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ, ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି - ପୃଷ୍ଠା ୧୧୩, ଖାର୍ଲି ଚିତ୍ରକଳା - ପୃଷ୍ଠା ୧୨୧, ବରଗଛ - ପୃଷ୍ଠା ୧୨୪
- ଅଧ୍ୟାୟ ୮, ଚିତ୍ର ୮.୩ - ପୃଷ୍ଠା ୧୨୯
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୨, ଚିତ୍ର ୧୨.୪ (ଜଳ ଶୁଦ୍ଧ, କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା, ବ୍ୟବସାୟ, ହୋର୍ଡ଼ିଂ, ବାଣିଜ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ, ଜଳ ଟ୍ୟାଙ୍କର, ଆବର୍ଜନା ସଫା, ଗଛ କାଟିବା ଓ ଗଛ ପରିବହନ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଶୈବାଳୟ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୭୮
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୩, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ଦିରରେ ଭକ୍ତ ଓ ଲଙ୍ଗରକୁ ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟନ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୨
- ଅଧ୍ୟାୟ 14, କୋଲାଜ - କୃଷି, ନିର୍ମାଣ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା, ଖଣି, ମାଛ ଧରା, ସୌର ଶକ୍ତି, ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ - ପୃଷ୍ଠା 197; ଖଣି, ମାଛ ଚାଷ (ମହ୍ୟ ଚାଷ), ବନୀକରଣ, ପଶୁପାଳନ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୮; ଗଛ ପୋଷ୍ଟର ଫଟୋ - ପୃଷ୍ଠା 207

୩. ରୟାଲ୍ଟି ମାଗଣା ସ୍ପ୍ରିକ୍ freepik.com

- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୨, ଚିତ୍ର ୧୨.୪ (ବିବାହ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ବିଭିନ୍ନ ଲାଇସେନ୍ସ, ଅଭିଯୋଗ, ପାଣି ଟ୍ୟାଙ୍କର, ଅତିଚୋରିୟମ, ମୋବାଇଲ ଶୈବାଳୟ, ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ) - ପୃଷ୍ଠା ୧୭୮
- ଅଧ୍ୟାୟ 14, କୋଲାଜ - ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ଲଢ଼ିଷ୍ଟିକ୍ଷ, ଯୋଗାଯୋଗ, ପରିବହନ - ପୃଷ୍ଠା 197

4. AI ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଫଟୋ

- ଅଧ୍ୟାୟ ୩, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପୃଷ୍ଠା - ପୃଷ୍ଠା ୪୧
- ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ, ଚିତ୍ର ୪.୨.୧, ୪.୨.୨, ୪.୨.୩, ଚିତ୍ର ୪.୨.୪ - ପୃଷ୍ଠା ୬୧
- ଅଧ୍ୟାୟ 10, 10.1 - ଉଭୟ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା 151
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୧, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୧୬୩
- ଅଧ୍ୟାୟ 12, ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା 163
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୨, ଚିତ୍ର ୧୨.୪ (ସମ୍ପତ୍ତି ଚିକିତ୍ସା) - ପୃଷ୍ଠା ୧୭୮
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୩, ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୧୮୬-୧୮୭, ସ୍ଵଚ୍ଛ ଭାରତ, ବନ ମହୋତ୍ସବ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୨
- ଅଧ୍ୟାୟ ୧୪, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିତ୍ର - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୫, କୋଲାଜ - ଉତ୍ପାଦନ, ପଶୁପାଳନ, ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ, ଜଙ୍ଗଲ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୭, ଗ୍ରୀନହାଉସ ଚାଷ - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୮, ଅଚୋମୋବାଇଲ କାରଖାନା, ଟେକ୍ସଟାଇଲ କାରଖାନା - ପୃଷ୍ଠା ୧୯୯, ଔଷଧ କାରଖାନା । ଆସବାବପତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟ୍ - ପୃଷ୍ଠା 200, ସପ୍ଟୁଏଙ୍ଗୋର୍ ବିକାଶ, ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟରେ ସେବା - ପୃଷ୍ଠା 201, ବିମାନବନ୍ଦରରେ ସେବା, ରିଟେଲ ଷ୍ଟୋର - ପୃଷ୍ଠା 202

ଟିପ୍ପଣୀ: (୧) "ଏସଏଆଇ" ଅର୍ଥ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ଵ ସର୍ବେକ୍ଷଣ; (୨) ସମସ୍ତ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଲିଙ୍କ୍ ଜୁନ୍ ୨୦୨୪ରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଛି।